

Landgoed Mookerheide

Op weg naar een levendig en eigentijds Jugendstil landgoed

Natuurmonumenten

Naturbegraafplaats
Landgoed Mookerheide

We leven in een prachtig land met unieke landschappen, rijk aan natuur en monumenten. Als grootste particuliere beschermer van dit erfgoed in Nederland zet Natuurmonumenten zich in om dit te behouden en waar nodig te herstellen. Landgoederen nemen hier een bijzondere plaats in. Landgoed Mookerheide is zo'n bijzondere plek die een grote cultuurhistorische waarde herbergt.

Het landgoed, sinds 2001 aangewezen als beschermd rijksmonument, bestaat uit een Jugendstil jachtslot met daaromheen een park en tuinen. De aanleg ervan startte in 1902. Samen met de bij behorende bossen beslaat het landgoed een oppervlakte van 160 hectare. In 1985 werd Natuurmonumenten eigenaar.

In ere herstellen

Natuurmonumenten wil de kwaliteit van de natuur en het cultureel erfgoed verbeteren en het landgoed in ere herstellen. Door het landgoed en het jachtslot voor een breed publiek toegankelijk en zichtbaar maken, wil Natuurmonumenten het landgoed weer laten leven.

Collectie: Jac Peeters

Oude kas voor renovatie. (foto: Bart van der Aa)

In verschillende periodes tussen 1900 en 1960 kwam Landgoed Mookerheide tot stand. Verschillende eigenaren hebben er diverse functies in gehad (jachtslot en daarna als internaat) en zo hun eigen stempel op het landgoed gedrukt. Hierdoor zijn verschillende tijdslagen duidelijk herkenbaar op het landgoed, waardoor het geen eenheid is. Natuurmonumenten gaat hierin verandering in aanbrengen.

Herstel historische kassen en nutstuinen

Een eeuw geleden lagen er achter het jachtslot een prachtige moestuin, fruitmuren en drie kassen. Toen Natuurmonumenten Landgoed Mookerheide kocht, bleek van een 'landgoed' nauwelijks nog sprake. De afgelopen jaren is al flink begonnen met de eerste herstelwerkzaamheden. De twee nog aanwezige historische kassen, de verdiepte tuin, de kweektuinen en de fruitmuren zijn gerenoveerd. Een grote groep vrijwilligers van Natuurmonumenten teelt er groenten en fruit. De tuinen en de kassen kun je bezoeken als de grote zwarte poort open staat.

Pluktuin Zelfgeplukt

Vanaf het seizoen 2020 start Zelfgeplukt in de Nutstuinen op Landgoed Mookerheide. In de entourage van de oude moestuin kun je je eigen bos bloemen samenstellen. De bloemen zijn geheel natuurvriendelijk geteeld. Komend seizoen kan er geplukt worden uit een aanbod van korenbloemen, leeuwenbekjes, zomerasters, cosmea, zonnebloemen en nog veel

meer. Kom je een keer kijken? Zelfgeplukt is open van juni t/m oktober op woensdag, vrijdag en zondag tussen 11:00 en 16:30. Of zo lang het weer het toe laat. Meer informatie op www.zelfgeplukt.nl.

Horeca in het jachtslot

Het jachtslot bood lange tijd plaats aan een hotel-restaurant. Door achterstallig onderhoud is het jachtslot toe aan een omvangrijke restauratie. Natuurmonumenten streeft naar een eigentijdse, laagdrempelige horecafunctie die recht doet aan het behoud van de unieke kwaliteiten van de locatie. Hiervoor dienen de installaties, waaronder in elk geval het verwarmingssysteem, vervangen en/of aangepast te worden aan de eisen van deze tijd. Het gedeelte van de oude kapel is geschikt als horecaruimte. De rest van het jachtslot komt voor andere bestemmingen beschikbaar, zoals trouwen, vergaderen of huiskamerconcerten. De beleefbaarheid van het jachtslot verbetert, hetgeen meteen bijdraagt aan de instandhouding van het landgoed. Tijdens de restauratie zal Natuurmonumenten op zoek gaan naar een nieuwe uitbater voor het complex.

Natuurbegraven

Op het landgoed bevindt zich een natuurbegrafplaats. Steeds meer mensen willen zich verbinden met de natuur en hebben behoefte daar ook hun laatste rustplaats te krijgen. Om dit mogelijk te maken werkt Natuurmonumenten samen met Natuurbegraaven Nederland. In totaal zal op circa 50

hectare van het gebied natuurbegraven plaatsvinden. Dit past goed bij de ambitie om het park- en landgoedbos te herstellen. Er ontstaan open plekken die geschikt zijn voor natuurbegraven. Ook het terugbrengen van natuur op de plek van het Dominicuscomplex biedt die ruimte. Natuurmonumenten en Natuurbegraven Nederland werken op deze manier samen aan het behoud en het versterken van de natuur. De natuurbegraafplaats blijft een openbaar natuurgebied en dus toegankelijk voor bezoekers. Meer informatie op www.natuurbegravennederland.nl.

Natuur- en landgoedherstel

Door de tijd heen is veel van het landgoedkarakter verloren gegaan. Natuurmonumenten wil in het oorspronkelijke parkbos de natuur- en cultuurwaarden verbeteren. In het parkbos vergroten we de zichtbaarheid van de, voor het parkbos kenmerkende, boomgroepen en -boeketten door omringende bomen te kappen. Die open plekken zijn tevens aantrekkelijk voor allerlei vogels en reptielen, zoals de levendbarende zandhagedis, hazelworm en de gladde slang.

Het rechte patroon van paden en de blokvormige structuur van het bos vormen het belangrijkste kenmerk van de bossen op Landgoed Mookerheide. Lanen versterken deze structuur. Een aantal lanen verkeert in vervallen toestand en gaan we herstellen. We gaan ervoor zorgen dat de laanbomen weer voldoende zonlicht blijven krijgen en dat er heide en allerlei kruiden

gaan groeien. Ook gaan we in het bos bomen kappen die hier niet van nature thuishoren, zoals Amerikaanse vogelkers en Amerikaanse eiken. Bij de werkzaamheden ontzien we bijzondere natuurwaarden zoals droogdalen en dassenburchten.

Het Dominicuscomplex

Het Dominicuscomplex is geen eigendom van Natuurmonumenten, maar in particuliere handen. De meeste gebouwen zijn gesloopt, met uitzondering van het schoolgebouw, dat nu dienst doet als ceremonieruimte. Op de plek van de gesloopte gebouwen verschijnt nu nieuwe natuur. Er zijn nieuwe kronkelpaden aangelegd. De vrijwilligersgroep van Natuurmonumenten gebruikt de oude stal van het complex als werkplaats voor de tuinen.

Inrichting en behoud van het landgoed

Grote delen van het parkbos en de siertuin rond het jachtslot zijn in de afgelopen jaren hersteld. Natuurmonumenten gaat de komende jaren aan de slag met het verdere kleine herstelmaatregelen van het parkbos. Cultuurhistorisch waardevolle overblijfselen van menselijke activiteiten, zoals grindwinningskuilen en karrensporen, blijven intact en vormen een aanvulling op het landgoed. De oprijlaan heeft een opknabbeurt gekregen en er is een route voor mindervaliden aangelegd. Met de nog aan te leggen nieuwe wandelroute door het parkbos wordt het voor recreanten aantrekkelijker naar het jachtslot te wandelen.

Samenwerking

Door deze kwaliteitsslag op Landgoed Mookerheide is Natuurmonumenten in staat het landgoed op een dusdanige manier te beheren dat het voor de toekomst behouden blijft. Door het in goede staat brengen van de rijksmonumenten, het zorgen voor meer eenheid in het geheel, het verder verhogen van de kwaliteit de natuurwaarden en het verbeteren van de toegankelijkheid van het gebied, wordt een bezoek aan het landgoed aantrekkelijker. Natuurmonumenten gaat het landgoed zodanig beheren dat de opbrengsten van het landgoed (inclusief subsidies) voldoende zijn voor het onderhoud en herstel ervan. Dit kunnen we alleen maar doen door de samenwerking met Zelfgeplukt, Natuurbegraven Nederland en de toekomstige exploitant van de horeca.

Rondleidingen

Breng een bezoek aan de kassen of ga mee met een van de vele rondleidingen en bezoek het jachtslot van binnen en verbaas je over de prachtige Jugendstil-details. Kijk voor het actuele programma op www.natuurmonumenten.nl/landgoed-mookerheide

Ook privé rondleidingen met jouw (tuin)vereniging, team of familie zijn mogelijk. Voor meer informatie over de rondleidingen op Landgoed Mookerheide kun je terecht bij: rijkvannijmegen@natuurmonumenten.nl

Kleine kas na renovatie (foto: Fons Mandigers).

Voor meer informatie, activiteiten of vragen over
(de ontwikkelingen) Landgoed Mookerheide

Natuurmonumenten
Noordoost Brabant & Rijk van Nijmegen
Zevendalseweg 12a
6586 AS Plasmolen
T (024) 6961884
www.natuurmonumenten.nl/landgoed-mookerheide
rijkvannijmegen@natuurmonumenten.nl

Wil je al eerste het laatste nieuws horen, word dan lid van onze facebook-
pagina [facebook.com/landgoedmookerheide](https://www.facebook.com/landgoedmookerheide)
Of volg ons op [instagram.com/natuurmonumenten_rijkvniemegen](https://www.instagram.com/natuurmonumenten_rijkvniemegen)

